

Årsmelding 2013

Norsk entomologisk forening

I perioden har foreningen hatt følgende personer i ombud:

NEFs styre:

Formann	Lars Ove Hansen, Drammen
Nestformann	Jostein B. Engdal, Hurum
Sekretær	Jan Arne Stenløkk, Randaberg
Kasserer	Jon Peder Lindemann, Grimstad
Styremedlemmer	Anders Endrestøl, Oslo Leif Aarvik, Ås Hallvard Elven, Oslo

Insekt-Nytt

Redaktør	Anders Endrestøl, Oslo
Redaksjon	Jan Arne Stenløkk, Randaberg Leif Aarvik, Ås Lars Ove Hansen, Drammen Halvard Hatlen, Gjemnes Hallvard Elven, Oslo

Styret for NEFs fond

Trond Hofsvang, Ås
Lita Greve Jensen, Bergen
Arne C. Nilssen, Tromsø

Insecta Norvegiae

Redaktør	Lars Ove Hansen, Drammen
Redaksjon	Øivind Gammelmo, Grua Eirik Rindal, Røyken Frode Ødegaard, Trondheim

Distributør

Leif Aarvik, Ås

Revisor

Per Nedreberg, Frogn

Norske Insekttabeller

Redaktør	Sigmund Hågvar, Oslo
----------	----------------------

Valgkomité

Sigmund Hågvar, Oslo
Kjell Magne Olsen, Oslo

NEFs Internettsider

Redaktør	Hallvard Elven, Oslo
----------	----------------------

Tidsskrifter

Norwegian Journal of Entomology

Redaktør	Øivind Gammelmo, Grua
Redaksjonskomiteen	Arne C. Nilssen, Tromsø Lita Greve Jensen, Bergen Arild Andersen, Horten Knut Rognes, Stavanger Arne Fjellberg, Tjøme

Representant i Samarbeidsrådet for bevaring av biologisk mangfold (SABIMA)

Eirik Rindal, Røyken

Kartleggingskoordinator for Artsdatabanken (50% stilling) via SABIMA

Kristoffer Bøhn, Nesodden

Medlemstall

Ved utgangen av 2013 hadde foreningen 700 medlemmer. De fordeler seg på 571 norske, 39 nordiske og 90 fra utlandet utenfor Norden. Vi hadde 574 betalende medlemmer, 47 gratismedlemmer og 79 byttemedlemmer. Av de betalende medlemmene var det 17 juniormedlemmer.

I løpet av året har foreningens medlemstall økt med 27 medlemmer. Økningen har hovedsakelig vært i den norske medlemsmassen. Alle nyinnmeldinger skjer via innmeldings-skjemaet på foreningens nettsider: www.entomologi.no/medlemskap/medlemskap.html

Medlemsmøter

Det har blitt holdt 8 møter i 2013, 7 medlemsmøter på Zoologisk museum på Tøyen i Oslo, og et på Lilløyplassen i Bærum:

- 22. januar: **Sommerens fangst.** Medlemmene presenterer dyr og opplevelser fra siste års fangst.
- 19. februar: **Årsmøte.** Presentasjon av nye ARTSOBS ved Kristoffer Bøhn.
- 19. mars: **On webs and wings: orbweavers evolution, diversification and its driving forces.** Foredrag ved Dimitar Dimitrov (NHM).
- 23. april: **Insektlivet i Prinsdalsenga.** Billedshow ved Inger Johanne Aag.
- 23. august: **Grillkveld med lyslokking** på Lilløyplassen, Bærum. Servering av grillede gresshopper.
- 22. oktober: **Veps – mer nyttige enn farlige.** Foredrag ved Lars Ove Hansen (NHM).
- 19. november: **Fotokveld.** Medlemmene tar med bilder fra sommeren.
- 10. desember: **Julemøte med pizza og brus. Lakrismjeltblåvingen - på kanten av stupet.** Foredrag ved Hallvard Elven (NHM).

Styremøter

Det har vært avholdt 3 styremøter i 2013, henholdsvis 19. mars, 23. april og 22 oktober, samt jevnlig kontakt via e-post.

Ekskursjoner og kurs

NEFs sommersamling på Jæren, Rogaland 21. - 23. juni

Årets sommertreff ble arrangert på Jæren, med utflukter til jærstrendene som for mange huser unike habitater for mange insektarter. Samlingen hadde ca. 20 deltagere. Vekslede vær med både sol og regn. Vi ble innlosjert på Jæren Folkehøgskole som ligger på Klepp kommune. En rekke spennende funn ble gjort, først og fremst av tovinger, men også skjoldlus, edderkopper og veps. I tillegg var samlingen utbytterik så vel sosialt som faglig. SABIMA har støttet samlingen økonomisk, samt ved kartleggingskoordinators arbeidsinnsats. Funnene registreres fortløpende på artsobservasjoner.no.

Andre medlems- og publikumsaktiviteter

Biomangfolddagene 2013, 22. og 26. mai.

Disse ble arrangert henholdsvis i Botanisk hage på Tøyen 22. mai og på Lilløyplassen i Bærum den 26. mai. Vår forening var representert med egen stand begge steder hvor vi hadde stilt ut forskjellig materiell og vakre insektkasser, og reklamerte for foreningens tidsskrifter og medlemstilbud.

Arrangementet den 22. mai var hovedsakelig myntet på skoleklasser, mens på publikumsarrangementet den 26. mai var biomangfold-foreningene representert med stands. Været var variert, men oppmøtet var likevel bra! <http://www.nhm.uio.no/skoletilbud/kalender/2013/biomangfoldsdag.html>

Barneteaterinsektfestivalen - Verdens minste festival, Jomfruland: 19. - 21. juli

Barneteaterinsektfestivalen «Verdens minste festival» gikk av stabelen på Tårnbrygga, Jomfruland i perioden 19. - 21. juli. Det hele var et samarbeid mellom skjærgårdsteateret og Norsk entomologisk forening. Dette var teater relatert til insekter og myntet på de minste. Tre forskjellige teaterstykker ble oppført, alle teaterforestillinger for barn med utgangspunkt i insektverdenen. Her var miniatyppose om insektene fra teaterstykkene, loppemarked, ansiktsmaling, tegnekonkurranse, to usedvanlig behagelige insektklovner, salg av pølser, saft og kaffi, sommerfugldrager og insektforsker-leker. «Vepsen og Flua» var første forestilling, «Flåtten og Knotten» andre og tredje og siste «Loppa og Gresshoppa». Forestillingene har fått veldig gode tilbakemeldinger fra både barn, ungdom og voksne. Det er en usedvanlig god følelse! Verdens minste festival ble en svært positiv og spennende opplevelse for både små og store. Eksempelvis var det over 40 personer med på nattsafarien med lysfellefangst! Den entomologiske delen ble ledet av Lars Ove Hansen fra Norsk entomologisk forening. Det ble også delt ut eksemplarer av bladet Insekt-Nytt og salg av boka Norges sommerfugler.

Kurs i genitaliepreparering av sommerfugler, Tøyen, Oslo 19. oktober

Som et samarbeid mellom Naturhistorisk museum i Oslo, Norsk entomologisk forening og SABIMA ble det holdt kurs i genitaliepreparering av sommerfugler med 11 deltagere. Preparering er nødvendig for artsbestemmelse av mange sommerfuglarter, og selv om interessen for gruppen er stor, har det så langt vært få personer i det frivillige miljøet som har denne kompetansen. «Ekko» i NRK P2 var med på deler av kurset, og reportasjen ble sendt i løpet av vinteren. Kursholder var Leif Aarvik.

SABIMAs felles kartleggingsturer

SABIMA har i 2013 fortsatt og utvidet programmet med felles kartleggingsturer. Turene har stor positiv effekt i kunnskapsoppbygging, skaper sterkere nettverk og gir en felles forståelse på tvers av artsgrupper. I tillegg til den konkrete kartleggingen, har vi også lagt opp til å lære kartleggings- registrerings- og dokumentasjonsmetodikk. Det har blitt arrangert seks felles kartleggingsturer i 2013. Entomologene setter stor pris på de kombinerte turene mellom botanikere og entomologer. Funnene registreres fortløpende på artsobservasjoner.no.

Lundeskogen (Lunde søndre), Larvik kommune, Vestfold 18. mai

14 personer møtte opp i et nydelig forsommervær. Arild M. Knutsen fra Rovfuglgruppa i Buskerud, Telemark og Vestfold redegjorde litt for området og hvilke initiativ som er tatt for å bevare det. Vi gjennomførte store deler av området med sumpskog, furumyrskog og bøkedominert edellauvskog. Foruten en rekke funn av karplanter og sopp, ble det innsamlet forskjellige insektgrupper, spesielt maur og humler.

Berga, Rissa kommune, Sør-Trøndelag 1. juni

Kartleggingsturen til Berga i Rissa kommune, Sør-Trøndelag samlet 14 deltakere i de rike sørvendte liene ned mot Trondheimsfjorden. Vi henviser til Fosen naturvernforenings blogginnlegg for et fyldig referat: http://www.fosegnaturvernforening.blogspot.no/2013_06_01_archive.html

Rauer, Fredrikstad kommune, Østfold 7 - 9 juni

I samarbeid med Forsvarsbygg gjennomførte vi en kartleggingshelg på Rauer i Fredrikstad kommune. Rauer er en øy ytre Oslofjord med et usedvanlig rikt biologisk mangfold, blant annet er sommerfuglen prikkrotevinge sannsynligvis «endemisk» for Norge her. Turen samlet 30 deltakere med et meget høyt tverrfaglig kompetansenivå. Ca. 1500 funn er hittil registrert i Artsobservasjoner, og vi kommer til å følge opp kartlegging ved å bidra med innspill til en skjøtselsplan som har som mål å bevare naturkvalitetene på øya for fremtiden.

Hestejordene, Oslo kommune 15. juni

Sesongens første tur til Hestejordene hadde spesielt fokus på karplanter, fugler og insekter. En lysfelle til fangst av nattsommerfugler var satt opp dagen før arrangementet. En rekke funn ble registret i Artsobservasjoner, blant annet de rødlistede artene gul bjørneblomsterflue og springfrødråpemåler. 14 deltakere var med.

Bjørnstad, Gjerstad kommune, Aust-Agder 10. august

Det deltok 12 personer på denne turen som gikk til områder med gammel eikeskog ved Bjørnstad i Gjerstad. Skogstrukturen i området var såpass spesiell at flere av deltagerne, med god erfaring fra eikeskoger, mente knapt å ha sett noe lignende i Aust-Agder. SABIMA vil arbeide for at de store verdiene her blir tatt vare på og tar kontakt med Statskog som er grunneier i området.

Hestejordene, Oslo kommune 22. september

Denne andre turen til Hestejordene i år ble arrangert sammen med Norges sopp- og nyttevekstforbunds medlemsforening «Neslekremla» og hadde fokus på beitemarkssopper. Det var 25 deltagere inkludert to turledere. Det ble funnet noen arter beitemarkssopper på deler av de gamle beitenene, bl.a. blek engvokssopp. Det ble ellers funnet en god del sopparter som ble registrert i Artsobservasjoner. Hestejordene har ellers vært i fokus grunnet mulig utbygging til skiskytterarena i forbindelse med et mulig OL i Oslo. Les mer om Hestejordene her. SABIMA og Lillomarkas venner har skrevet avisinnlegg om Hestejordene i Aftenpostens Osloby.

Tidsskrifter

Norwegian Journal of Entomology. Bind 60 2013 ble publisert 25. juni (første hefte) og 9. desember (andre hefte). Totalt antall sider publisert i 2013 var 286 (nr. 1: 136 og nr. 2: 150). Tilgangen på publiseringsverdifullt stoff er økende, noe som antall trykte sider viser. Det ble i år publisert artikler fra følgende grupper: Diptera (10), Hymenoptera (6), Coleoptera (5), Lepidoptera (1), Hemiptera (2), Acari (2) og Collembola (1). Antall publiserte nye for vitenskapen: 4 (arter), 2 (underarter) og 3 (nov.stat./comb. nov). Antall publiserte arter nye for: Norge (130), Færøyene (5), Finland (1), Island (1) og Afrika (6). Fordelt på ordener er tallene på ny arter for Norge: Hymenoptera (93), Diptera (29), Acari (6) og Coleoptera (1). Bladet har en stigende vitenskapelig kvalitet

Insekt-Nytt har i 2013 kommet ut med 4 nummer (bind 38) fordelt på fire hefter. Nr. 1 (50 sider) kom ut i februar og ble trykt i et opplag på 800. Nr. 2 (56 sider) kom ut i juni med et opplag på 900. Nr. 3 (58 sider) kom ut i oktober med et opplag på 900. Nr. 4 (42 sider) kom ut i desember med et opplag på 900. *Insekt-Nytt* blir distribuert til alle foreningens medlemmer, samt til flere biblioteker og offentlige kontorer, journalister o.a. Totalt sendes det derfor ut over 500 eksemplarer i Norge og ca. 100 til øvrige verden (medlemmer og bytteforbindelser). Bladet er i rute og det virker som det er stor interesse også utenfor landegrensene.

Norske Insekttabeller har i 2013 kommet ut med 1 nummer (hefte 19): Kobro: Trips (Thysanoptera) 49 sider. Dette sendes ikke ut til medlemmene, men legges direkte ut på foreningens nettsider som pdf. <http://www.entomologi.no/journals/tabell/tabell.htm>.

Foreningens nettsider

Foreningens nettsider er plassert på serveren til Naturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. Web-adressen er www.entomologi.no. Hallvard Elven har vært ansvarlig for drift av nettsidene i 2013. Nettsidene holdes løpende oppdatert med informasjon om kommende møter og turer, samt nyheter av interesse for det entomologiske miljøet i Norge. Foreningen har hatt som målsetning å gjøre alle foreningens tidligere publikasjoner tilgjengelige på pdf. Dette arbeidet er på det nærmeste ferdigstilt. Nye publikasjoner blir frigitt på pdf tre år etter trykking. <http://www.entomologi.no/journals/journals.htm>

Foreningen arbeider videre med å få scannet inn sine publikasjoner og gjøre disse fritt tilgjengelige via nettsidene. Blant annet er den første oversikten over norske insekter tilgjengelig via foreningens nettsider: <http://www.entomologi.no/journals/enumeratio/enumeratio.htm>

Norsk entomologisk forening på FACEBOOK

Foreningen er representert på Facebook. Disse sidene driftes stort sett av formannen og kartleggingskoordinatoren. Informasjon om møter og arrangementer legges ut her, samt interessant stoff fra media. <https://www.facebook.com/Entomologi?ref=hl>

Kartleggingskoordinator

I april 2012 overtok Kristoffer Bøhn som kartleggingskoordinator i entomologi i halv stilling. Tilsettingen går gjennom SABIMA, og finansieres gjennom en årlig bevilgning fra Artsdatabanken (kanalisert gjennom Miljødirektoratet). Kartleggingskoordinatorens oppgave er å koordinere innsatsen blant foreningens medlemmer i arbeidet for å kartlegge vår insektfauna. Kartleggingskoordinatoren skal også legge til rette for seminarer og turer, gi støtte til medlemmenes egne kartleggingsprosjekter, samt bidra til å styrke foreningen generelt. En vesentlig del av stillingen består av arbeid med artsobservasjoner.no, særlig med å få på plass kvalitetssikring av data, samt å gi brukerstøtte.

Kartleggingsmidler

Gjennom vår forening har det blitt utlyst midler gjennom SABIMA til kartlegging. Fortrinnsvis er dette midler til nykartlegging og virksomhet som ikke ville blitt gjennomført uten denne støtten.

Følgende midler har blitt delt ut fra SABIMA til entomologiske kartlegginger:

- Per Kristian Solevåg kr. 5000,- til kartlegging av sjeldne rødlistede billearter i kalklindeskog, hovedsakelig i Buskerud.
- Bernt K Knutsen, kr 3 389 til kartlegging av øyenstikkere på Agder.
- Halvard Hatlen, kr 5 201 til kartlegging og innsamling av flere insektgrupper i Møre og Romsdal.
- Jostein Engdal, kr 3 463 til kartlegging av invertebrater i Yngsdalen, Luster, Sogn og Fjordane
- John Skartveit, kroner 8 000 samt lån av lysfelle. Insektundersøkelse Skåland, Rogaland.
- Sissel og Nigel Goodgame, ca. kr 5 000 til insektkartlegging Øygarden og Herdla, Hordaland. Primært til kjøp av utstyr
- Atle Ivar Olsen, kr 1 500 til utstyr for kartlegging av sommerfugler på Helgeland, Nordland
- Leif Aarvik, kr15 152 til insektinnsamling av sommerfugler på Varangerhalvøya, Finnmark
- Thor Jan Olsen, kr 4 791,92 til insektkartlegging Vestfjella naturreservat, Aremark, Østfold
- Kai Berggren, ca. kr 3000 til innsamlingsutstyr til sommerfuglkartlegging.
- Per Ole Syvertsen, kr 15 598 til kartlegging av Glassvinger på Helgeland, Nordland
- Roald Bengtson, kr 3 000 til utstyr for insektkartlegging på Østlandet
- Lars Ove Hansen, kr 6 839 til insektkartlegging i Elverum, Trysil, Engerdal og Stange

Noen av beløpene kan bli justert ved regnskapsavslutning.

Økonomi

Foreningen en god økonomi, og ved årsslutt står det totalt 522 149,- fordelt på foreningens 3 konti. Foreningens viktigste inntektskilder i 2013 var medlemskontingenter (NOK **146 908,-**) og driftsstøtten fra Miljøverndepartementet (NOK **251 760**). Foreningens største utgiftsposter var produksjon og trykking av *Norwegian Journal of Entomology* (NOK **202 688,-**) og Insekt-Nytt (NOK **123 463,-**).

Oslo, 12. februar 2014